

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ*

THE SERVANT LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE
PRIVATE SCHOOL STUDENT SUPPORT SYSTEM ACCORDING TO THE TEACHER'S
OPINION UNDER THE SAMUT PRAKAN PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

ประนอม แสงพิรุณ* และสุมิตรา ยาประดิษฐ์

Pranom Sangpirun and Sumitra Yaprudit

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ สมุทรปราการ ประเทศไทย

Master of Education, Suvarnabhumi Institute of Technology, Samutprakan, Thailand

*Corresponding author E-mail: psangpirun@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อศึกษาระดับระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำ แบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ เป็นวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 351 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และ สุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .993 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษากับ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถร่วมพยากรณ์ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการได้ร้อยละ 91.10

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำแบบรับใช้, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

* Received June 19, 2023; Revised July 17, 2023; Accepted August 23, 2023

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of servant leadership of private school administrators 2) to study the level student care and support system of private school 3) to study the relationship between servant leadership of school administrators and the student care and support system of private school under the Educational Office of Samut Prakan Province and 4) to create an equation for predicting the impact of servant leadership of school administrators affecting the student support system of private school under the Educational Office of Samut Prakan Province. This research is Survey Research. The sample was a group of 351 private school teachers under the Samut Prakan Provincial Education Office. The size of the sample was determined by using the Craigie and Morgan tables, obtained by stratified and simple random sampling. The research tool was a questionnaire. The confidence value was .993. The statistics used were mean, standard deviation and multiple regression analysis. Research finding found as follows: 1) Servant leadership of private school administrators under the Educational Office of Samut Prakan Province. Overall, it was at a high level. 2) Implementation of the student support system according to the opinions of private school teachers under the Educational Office of Samut Prakan Province. Overall, it was at a high level. 3) The overall correlation coefficient between servant leadership of school administrators and the private school student support system was a statistically significant positive correlation at the .01 level. 4) Servant Leadership of School Administrators effects Private School Student Support Under the Educational Office of Samut Prakan Province with statistical significance at the .05 level and to be able to co - forecast the system of care and support for private school students Under the Educational Office of Samut Prakan Province at 91.10 percent.

Keywords: Leadership, Servant Leadership, student support system

บทนำ

จากสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การสื่อสาร และเทคโนโลยี อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแข่งขันทุกรูปแบบ และต้องปรับตัวให้เท่าทันกับสถานะของสังคม ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและส่งผลกระทบกับคนในสังคม โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชนที่เกิดความทุกข์ใจ ความกังวลใจ และเกิดความเครียด ส่งผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย จนนำไปสู่การเกิดปัญหาต่าง ๆ หลายประการ (วาสนา โพธิ์อ่อง, 2559) การพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รู้จักการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ตามจุดมุ่งหมายในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการ กำกับ ดูแลและส่งเสริมการศึกษาทุกประเภท ทุกระดับ กำหนดนโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร เพื่อการจัดการศึกษาให้กับส่วนราชการในสังกัด ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) นอกจากนั้น การส่งเสริมด้านความประพฤติ ความรับผิดชอบ และความปลอดภัยแก่นักเรียน นักศึกษา ตามเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง พระราชบัญญัติ

คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 63 ได้กำหนดให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงาน และกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง

ผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องบริหารงานอย่างมืออาชีพ และเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริงผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องสร้างภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) และใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสมเพื่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างชัดเจน เพราะผู้นำจะมีอิทธิพลโน้มน้าวใจบุคลากรในการปฏิบัติงานซึ่งมีคุณลักษณะที่สำคัญ 6 ด้าน (Laub, J., 2004) ทั้งนี้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546)

การจัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนส่วนใหญ่จัดอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งถือว่าเป็นวัยวิกฤตเนื่องจากเป็นวัยที่มีภาวะอารมณ์แปรปรวนสูง ขาดทักษะและประสบการณ์ในการเผชิญกับปัญหา เกิดความวิตกกังวลและเกิดความสับสน จึงมีพฤติกรรมและการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในวัยเรียนโดยเฉพาะเรื่องพฤติกรรมและลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ความปลอดภัยในชีวิต ปัญหาเสพติด การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การใช้ความรุนแรงหรือถูกกลั่นแกล้งรังแก ขาดความเอาใจใส่ การแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้อาจเป็นภัยรอบข้างสำหรับเด็กและเยาวชน จึงจำเป็นต้องมีผู้ชี้แนะ ให้ความรักความไว้วางใจ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องดำเนินการดูแล เอาใจใส่ต่อนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีความเมตตา ให้ความรัก และร่วมกันแก้ไขปัญหานักเรียน (รุ่งนภา สุขสำแดง, 2563)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนทุกด้าน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ แล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง เพื่อทำการวิจัยโดยนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาและพัฒนาระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาระดับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3,992 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., 1970) แล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการแบ่งคัดเลือกครูของแต่ละขนาดด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การเทียบบัญชีไตรยางศ์จากสูตรการกระจายตามสัดส่วนเพื่อกำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากเลือกสถานศึกษาแต่ละขนาดเพื่อให้ได้โรงเรียนที่ใช้ในการเก็บกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องใช้ในการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามหลักของลิเคิร์ท Likert Scale (ผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์, 2546)

4. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสร้าง และการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาค้นคว้าแนวคิด จากวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ 2) ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกรอบแนวคิดในการวิจัย 3) กำหนดนิยามศัพท์เพื่อสร้างแบบสอบถามซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการวัด ในครั้งนี้เลือกเทคนิคการวัดเจตคติของลิเคิร์ท (Likert, Renic, 1993) ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด เพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งสร้างข้อความเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ 4) นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง 5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence : IOC) 6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนรัฐบาลในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษา และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.993 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้นี้แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นสูง จึงได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (Cronbach, Lee J., 1984) 7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู จำนวน 351 คน ได้มาโดยกำหนดสัดส่วนเป็นรายโรงเรียนและดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค โดยแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.993 ทดสอบสมมุติฐานโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) ผู้วิจัยประสานงานกับสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ 2) ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ครูโรงเรียนเอกชนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดระยะเวลาส่งคืน 3) เก็บรวบรวม และติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน และแจกแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้ง ในรายที่แบบสอบถามสูญหายหรือไม่สมบูรณ์ โดยขยายเวลาให้ผู้ตอบแบบสอบถาม 4) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยดำเนินการดังนี้ 1) นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์คำนวณค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง 2) นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดประเมิน (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อทราบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ มีระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้อยู่ในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมายรายชื่อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม โดยผู้วิจัยกำหนดในการแปลผลค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best 3) นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดประเมิน (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ มาแปลความหมายรายชื่อ รายด้าน และความหมายในภาพรวม โดยผู้วิจัยกำหนดในการแปลผลค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best (Best, J.W., 1981) 4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550) 5) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) (กัลยา วาณิชยปัญญา, 2546) 6) นำแบบสอบถามตอนที่ 4 มาวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) 7) สรุปผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 73.50 โรงเรียนอยู่ในอำเภอ บางพลี จำนวน 110 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 31.34 มีประสบการณ์สอนในโรงเรียนมากกว่า 6 ปีขึ้นไป จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 61.25 และขนาดของโรงเรียนเป็นขนาดกลาง จำนวน 113 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.19

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาผู้อื่นกับด้านสร้างกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านแสดงภาวะผู้นำ ส่วนด้านการแสดงตน ตามที่เป็นจริง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวม

ระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการแสดงตนตามที่เป็นจริง	4.16	0.59	มาก
2. ด้านให้คุณค่าแก่ผู้อื่น	4.20	0.79	มาก
3. ด้านพัฒนาผู้อื่น	4.32	0.68	มาก
4. ด้านสร้างกลุ่ม	4.32	0.68	มาก
5. ด้านแสดงภาวะผู้นำ	4.26	0.90	มาก
6. ด้านร่วมแบ่งปันภาวะผู้นำ	4.23	0.83	มาก
รวม	4.25	0.73	มาก

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตาม ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนา นักเรียน ส่วนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียน เอกชน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการโดยรวมและรายด้าน

ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	4.28	0.59	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.35	0.50	มาก
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.31	0.55	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.97	0.66	มาก
5. ด้านการส่งต่อ	4.25	0.66	มาก
รวม	4.23	0.56	มาก

4. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ศึกษาระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา กับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน		ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา						รวม
		การแสดงตนตามที่เป็นจริง	ให้คุณค่าแก่ผู้อื่น	พัฒนาผู้อื่น	สร้างกลุ่ม	แสดงภาวะผู้นำ	ร่วมแบ่งปันภาวะผู้นำ	
		X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	Y ₁	.883**	.939**	.939**	.939**	.949**	.926**	.949**
การคัดกรองนักเรียน	Y ₂	.844**	.763**	.863**	.863**	.774**	.754**	.820**
การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	Y ₃	.897**	.905**	.936**	.936**	.913**	.888**	.929**
การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	Y ₄	.674**	.921**	.785**	.785**	.892**	.838**	.841**
การส่งต่อนักเรียน	Y ₅	.901**	.970**	.944**	.944**	.971**	.955**	.968**
รวม	Y _t	.884**	.957**	.943**	.943**	.956**	.926**	.955**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ (Multiple Regression Analysis) ผลปรากฏว่า การสร้างสมการพยากรณ์ในการค้นหาพบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ด้านให้คุณค่าแก่ผู้อื่น (X₂) ด้านพัฒนาผู้อื่น (X₃) ด้านร่วมแบ่งปันภาวะผู้นำ (X₆) และด้านแสดงภาวะผู้นำ (X₅) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สามารถร่วมกันพยากรณ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 91.10 ที่ไม่ส่งผลได้แก่ ด้านการแสดงตนตามที่เป็นจริง (X₁) และด้านสร้างกลุ่ม (X₄)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปรพยากรณ์ตามลำดับการเข้าสมการ	Unstandardized		Standardized	t	Sig
	Coefficients		Coefficients		
	$\hat{\beta}$	Std.Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	1.116	.058		19.205	.000
ด้านให้คุณค่าแก่ผู้อื่น (X ₂)	.380	.061	.534	6.226	.000
ด้านพัฒนาผู้อื่น (X ₃)	.469	.038	.570	12.428	.000
ด้านร่วมแบ่งปันภาวะผู้นำ (X ₆)	-.512	.048	-.751	-10.559	.000
ด้านแสดงภาวะผู้นำ (X ₅)	.390	.060	.622	6.509	.000

โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้
สมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.116 - 0.512(X_6) + 0.380(X_2) + 0.469(X_3) + 0.390(X_5)$$

สมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$\hat{Z} = -0.751(X_6) + 0.534(X_2) + 0.570(X_3) + 0.622(X_5)$$

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุดได้ดังนี้ ด้านพัฒนาผู้อื่นกับด้านสร้างกลุ่ม ด้านแสดงภาวะผู้นำ ด้านร่วมแบ่งปันภาวะผู้นำ ด้านให้คุณค่าแก่ผู้อื่น และด้านแสดงตนตามเป็นจริง ผลวิจัยออกมาเช่นนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติหน้าที่ มีการสนับสนุนการทำงานเป็นทีม มีการกระจายอำนาจและมอบอำนาจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงาน เข้าใจในหน้าที่ของตนและการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างอ่อนน้อมถ่อมตน รับฟังผู้อื่นเสมอ รวมถึงคำนึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล จึงสามารถตอบสนองความต้องการของบุคลากรเป็นนักประสานงานกับความร่วมมือทุกฝ่าย ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการบริหารของสถานศึกษา ดังทฤษฎีของลาบ (Laub, J., 2004) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารมีความอ่อนน้อมถ่อมตน เข้าใจหน้าที่ พัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นให้ดีขึ้นผ่านการรับฟัง มีวิสัยทัศน์ที่นาสนใจร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม คำนึงถึงความแตกต่างของผู้คน เชื้อชาติ เพศ อายุ และวัฒนธรรม (พิชามญช์ ม่วงแก้ว, 2559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด (คมกฤษ ประการะสังข์, 2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ปวิษฐา สารสิทธิ์, 2565) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำแบบรับใช้และวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลกระทบต่อการจัดการสุขภาพปฐมภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำแบบรับใช้ วัฒนธรรมองค์กร และการจัดการสุขภาพปฐมภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการส่งต่อ และ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผลวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากครูประจำชั้นดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นระบบ มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการศึกษาเอกสาร การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ ครูประจำชั้นสามารถทำคู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือ พิทักษ์ปกป้อง ค้ำครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันการณ์ และได้รับการพัฒนาในทุกมิติเพื่อให้เป็นคนดี

มีความสุข และปลอดภัยในสภาพสังคมปัจจุบันของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการไทยสภาการศึกษา, 2561) ประมาภรณ์ สนิธิ ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (ประมาภรณ์ สนิธิ, 2560) รัชพล เทียงดี ได้ศึกษา การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ผลวิจัยพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (รัชพล เทียงดี, 2563); (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

3. ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .955$) ศุภกรเกษม ประมูล ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกใน ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ด้านให้คุณค่าแก่คนอื่น ด้านพัฒนาผู้อื่น ด้านร่วมแบ่งปันภาวะผู้นำ และด้านแสดงภาวะผู้นำ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 91.10 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึง ความสำคัญของภาวะผู้นำในการผลักดันการดำเนินงานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากผู้บริหารที่มี ภาวะผู้นำสามารถสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ระบบการทำงานดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวได้ว่า ระบบการทำงานจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้เลยหากผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำ ไม่เป็นผู้ริเริ่ม และทำให้อุทิศเวลาในองค์กรยอมรับ และมีความรู้สึกร่วมในการทำงาน ฐานวัฒนธรรม อัญภรณ์อริยกุล ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยา เขต 8 ศรีนครอรรถ จะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแล ช่วยเหลือของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต 8 มีการปฏิบัติโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต 8 มีการปฏิบัติโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา การทำงานเป็นทีมและการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และปัจจัยการบริหารจัดการทั้ง 3 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การทำงานเป็นทีม และการนิเทศติดตามและประเมินผล สามารถทำนายหรือส่งผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียน โดยรวมได้ร้อยละ 43.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปสมการคะแนน มาตรฐานสำหรับทำนายได้ คือ $Z_y = 0.469(Zx_1) + 0.326(Zx_2) + 0.257(Zx_3)$

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการแสดงตนตามที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น จึงควรให้ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเอง โดยผู้บริหารต้องยอมรับในข้อบกพร่องของตนเองและรับผิดชอบต่อการกระทำของตน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาฝึกฝนตนเองให้เกิดความคิดที่ถูกต้อง รู้จักครองตน ครองคน ครองงานและใช้หลักธรรมาภิบาลมาบริหารงาน ในด้านของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น คือ โรงเรียนควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อนช่วยเหลืออย่างเป็นระบบอยู่เสมอ จัดให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โรงเรียนควรศึกษาปัจจัยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการปฏิบัติงานของครูเพื่อพัฒนาการดำเนินงานการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นรวมถึงมีความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นปัจจัยสำคัญตัวอื่นเพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 2) ควรศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในหน่วยงานหรือสังกัดอื่น ๆ หรือศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับปัจจัยอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาองค์กร 3) ควรศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบรับใช้ที่เป็นปัจจัยสำคัญตัวอื่น และควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา เพิ่มเติมนักบริหารเพื่อที่จะได้นำผลวิจัยไปบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4) ควรศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ในหน่วยงานหรือสังกัดอื่น ๆ หรือควรศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้กับปัจจัยอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาองค์กร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- กัลยา วาณิชขัญชา. (2546). การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมสาร.
- คมกฤษ ประการะสังข์. (2559). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา . มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์ โปรดักส์.
- ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ปวิษฐา สารสิทธิ์. (2565). ภาวะผู้นำแบบรับใช้และวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลกระทบต่อการจัดการสุขภาพปทุมภูมิ. วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์, 7(2), 1295 - 1306.
- ผ่องศรี วาณิชขัญชา. (2546). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- พิชามญช์ ม่วงแก้ว. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัชพล เทียงดี. (2563). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รุ่งนภา สุขสำแดง. (2563). การศึกษาปัญหาด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วาสนา โพธิ์อ่อง. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานเลขาธิการไทยสภาการศึกษา. (2561). สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Best, J.W. (1981). *Research in Education*. New Jersey: Prentice - Hall.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essentials of Psychological Testing*. 1st ed. New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Laub, J. (2004). *Defining Servant Leadership: A Recommended Typology for ServantLeadership Studies*. Retrieved March 14, 2023, from <https://www.servantleaderperformance.com/wp-content/uploads/2017/12/Defining-Servant-Leadership-SL-Roundtable-2004.pdf>
- Likert, Renic. (1993). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago: Read Mc Nally.